

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1981-1982

11 MAART 1982

VOORSTEL

— van de heer C. De Clercq c.s. —

**tot wijziging van het Reglement van Orde
van de Vlaamse Raad**

VERSLAG

**namens de Commissie voor het reglementen de
verzoekschriften uitgebracht door de heer A. Diegenant**

DAMES EN HE^{RE}N,

Uw commissie heeft op 10 februari en 9 maart 1982 het voorstel van de heer C. De Clercq c.s. onderzocht dat ertoe strekt artikel '7 van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad te wijzigen.

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer J. Pede.

Vaste Zeden : de heren A. Bourgeois, C. De Clercq, mevrouw G. Devos, de heer L. Kelchtermans, mevrouw C. Smitt, de heer G. Verhaegen ;

de heren J. Bascour, L. De Grbve, J. Pede, E. Vandersmissen ;

de heren H. Boel, P. Van Der Niepen, J. Van Elewyck ;

de heren A. De Beul, P. Van Grembergen.

Plaatsvervangers :

de heren J. De Seranno, A. Diegenant, F. Piot ;

de heren Jan Daems, A. De Winter ;

mevrouw I. Julliams, de heer V. Vanderheyden ;

de heer F. Baert.

Zie :

28 (1981-1982)

— Nr. 1 : Voorstel tot wijziging van het Reglement van Orde

— Nr. 2 : Amendement

Vooreerst geeft de hoofddiener een uiteenzetting over zijn voorstel. Hij wijst erop dat de taak van het Bureau en die van de fracties essentieel verschillend zijn.

Het Bureau, samengesteld op basis van evenredige vertegenwoordiging, heeft een specifieke taak te verrichten. Het houdt zich onder meer bezig met het personeel, het geldelijk beheer, de gebouwen, de diensten, de toelage en materiële inrichting van de politieke fracties. Met andere woorden het heeft de taak van organisatie en beheer.

Daarentegen hebben de politieke fracties een politieke en wetgevende taak.

De indiener pleit er ten slotte voor dat de klemtoon eerder bij het vast Bureau (artikel 5 van het R.v.O.) dan bij het uitgebreid Bureau (artikel 7 van het R.v.O.) zou liggen. Weliswaar, aldus nog de indiener, moet begrip worden vertoond voor de noodzakelijkheid van overleg tussen beide organen.

Een lid verklaart dan te vrezen dat deze bespreking op een herhaling van de commissievergadering van 18 november 1980 zal uitdraaien, dit is een commissievergadering die plaatsgreep naar aanleiding van het opstellen van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad zelf.

Voor zover nodig, herinnert hetzelfde lid er nog aan dat destijds één fractie voorstander was van het systeem-Senaat, waar de beslissende rol aan het vast Bureau is voorbehouden, en de andere fracties voor het systeem-Kamer opteerden.

Tenslotte vraagt hij dat, zoals gebruikelijk, in deze Commissie voor het reglement niet zou worden gestemd. Een houding „meerderheid tegen minderheid” zou hij ter zake dan ook ten zeerste betreuren.

Een ander lid meent te weten dat er ook in de Kamer een tendens naar het systeem van de Senaat bestaat.

Nog een ander lid herinnert eraan dat de Vlaamse Raad thans geen aparte quaestuur heeft. De secretarissen en een ondervoorzitter fungeren in feite als college van quaestoren. De Vlaamse Raad koos voor een tussenoplossing, in die zin dat de fractieleiders geen lid zijn van het vast Bureau, doch wel van het uitgebreid Bureau.

Vervolgens wijst dit lid nog op het belang van artikel 7, tweede lid van het Reglement van Orde dat stelt dat, uitgezonderd een aantal zeer specifieke punten, de fractieleiders worden gelijkgesteld met de ondervoorzitters. Dit kan in bepaalde domeinen, zoals bijvoorbeeld op het vlak van de portvrijdom, belangrijk zijn.

Hetzelfde lid herinnert er dan aan dat conform artikel 7 van het Reglement van Orde de voorzitters van de fracties die uit tenminste tien leden bestaan, met raadgevende stem deelnemen aan alle werkzaamheden van het Bureau.

Daarenboven neemt, conform artikel 29, punt 1 (vroeger artikel 28, punt 1) van het Reglement van Orde een afgevaardigde per niet-vertegenwoordigde fractie met raadgevende stem deel aan de werkzaamheden van het Bureau ; voor zover nodig wijst hij erop dat artikel 29 onder Hoofdstuk X „Regeling van de werkzaamheden” ressorteert. Betekent dit, aldus nog de hoofddiener, dat in feite de vertegenwoordigers van RAD, AGALEV enzovoort, eveneens aan de werkzaamheden van het Bureau kunnen deelnemen ? Vooral dan als men weet dat vast Bureau en uitgebreid Bureau de facto steeds samen vergaderen ?

De Voorzitter meent dan te moeten vaststellen dat de hamvraag er in feite in bestaat te weten of de fractievoorzitters op

alle werkzaamheden aanwezig moeten zijn, met andere woorden ook op de specifieke quaesturaangelegenheden.

Verschillende leden verklaren dan de mening te zijn toegedaan dat in ieder geval de laatste zin van artikel 29, punt 1 van het Reglement van Orde moet worden gewijzigd in die zin dat de „niet-vertegenwoordigde fracties” bij de regeling van de werkzaamheden niet meer zouden worden betrokken.

Een lid voegt er dan aan toe dat er nog een fundamenteel verschil bestaat tussen het voorliggend voorstel van de heer C. De Clercq C.S. tot wijziging van het Reglement van Orde en een voorstel dat er zou toe strekken om de laatste zin van artikel 29, punt 1 te wijzigen.

In dit verband meent hij er tevens te moeten op wijzen dat wanneer wij een definitie van het begrip „fractie” geven, het begrip „niet-erkende fractie” contradictorisch klinkt.

De hoofdindieners van het voorstel meent dan op het volgende te moeten wijzen :

a) het financieel statuut van de fractieleiders en het voorliggend voorstel tot wijziging van het Reglement van Orde zijn twee totaal verschillende punten ;

b) thans oordelen de fractieleiders mede over personeelszaken, hun eigen statuut, de toewijzing van lokalen enzovoort. Hij meent dat dit voor de fractieleiders moreel niet te verantwoorden is.

De Voorzitter meent dan laatstgenoemd argument enigszins te moeten relativeren, in die zin dat inzake quaesturaangelegenheden de fractieleiders slechts raadgevende stem hebben.

Vervolgens meent hij er te moeten op wijzen dat men, wat de vertegenwoordiging van de zogenaamde „niet-erkende fracties” betreft, logisch moet zijn :

– ofwel moet men deze afgevaardigden bij de regeling van de werkzaamheden betrekken ;

– ofwel wenst men dit niet en moet men ter zake het Reglement van Orde wijzigen.

Een lid meent dan te moeten stellen dat het voorliggend voorstel geenszins een politieke zaak is, maar het om een streven naar een zo goed mogelijke werkwijze gaat.

Een lid verklaart dan volgende mening te zijn toegedaan :

1) in ieder geval moet artikel 29, punt 1 worden gewijzigd ;

2) in het Bureau moet naar een optimale werkverdeling worden gestreefd ;

3) de ervaring heeft geleerd dat door het huidig systeem de fractieleiders in de Vlaamse Raad beter geïnformeerd zijn dan in de Senaat, wat tot een betere coördinatie leidt.

Een ander lid meent dan op zijn beurt te moeten vaststellen dat ieder die thans bij bureauwerkzaamheden betrokken is, de mening is toegedaan dat het huidig systeem zeer goed werkt. Waarom, aldus dit lid, zou men de huidige toestand dan wijzigen ?

De Voorzitter is dan van oordeel dat het evident is dat de fractieleiders moeten kunnen eisen dat een punt op de agenda van het Bureau zou worden geplaatst, met andere woorden in ieder geval moeten zij aan de in artikel 29 van het Reglement van Orde voorziene regeling van de werkzaamheden kunnen deelnemen.

De hoofdindieners van het voorstel herinnert er dan nog-

maals aan dat volgens hem de taak van de fractieleiders essentieel verschillend is : moties, resoluties en dergelijke, kunnen niets te zien hebben met de werking van het Bureau van de Vlaamse Raad.

De Voorzitter meent dan te mogen stellen dat er zich in feite drie vragen stellen.

1) Blijven de „niet-erkende fracties” bij de regeling van de werkzaamheden betrokken ? Hierop meent hij reeds een negatief antwoord te hebben ontvangen.

2) Krijgen de fractieleiders een beslissende of een raadgevende stem en in bevestigend geval voor welke aangelegenheden ?

3) Moeten de fractieleiders in het zogenaamd „uitgebreid Bureau”, dat fungeert als een soort agendacommissie, blijven zetelen ?

Een lid komt dan terug op het bereikte begin van consensus in verband met de weglating van artikel 29, punt 1, laatste zin van het Reglement van Orde (vroeger artikel 28, punt 1, laatste zin) en meent te mogen wijzen op het feit dat aldus theoretisch ook de afgevaardigde van niet-erkende fracties die bijvoorbeeld uit negen leden zouden bestaan, niet meer met raadgevende stem aan de werkzaamheden van het Bureau zullen kunnen deelnemen.

Een ander lid verklaart geen bezwaar te hebben tegen het feit dat een eventuele wijziging van het Reglement van Orde, meer bepaald wat artikel 29, punt 1, laatste zin van het Reglement van Orde betreft, bij een volgende, meer substantiële reglementswijziging zou gebeuren.

Een ander lid verklaart dan het hiermede niet eens te zijn. Hij pleit dan ook opdat er een verdaging van de stemming zou plaatsgrijpen, dit om volgende redenen.

1) Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid opnemen. Het is nu eenmaal zo dat in een democratie te kleine groepen niet in aanmerking komen. De democratie, aldus nog dit lid, moet degelijk kunnen functioneren.

2) Het niet-aanwezig zijn van bepaalde kleine groepen of partijen op het Bureau is normaal. Dit heeft niets te maken met inspraak. In het tegenovergestelde geval zou de werking van het Parlement immers door slechts enkele personen kunnen worden geblokkeerd.

Nog een ander lid verklaart dan de mening te zijn toegedaan dat, in geval een zogenaamde „niet-vertegenwoordigde fractie” bijvoorbeeld uit negen leden zou bestaan, de tekst van het Reglement van Orde op dat ogenblik nog altijd zou kunnen worden aangepast.

Tenslotte leggen de vier fractievoorzitters, met name de heren G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewyck en P. Van Grembergen, op artikel 2 van het voorstel van de heer C. De Clercq C.S. tot wijziging van het Reglement van Orde, een amendement ter tafel dat ertoe strekt artikel 29, punt 1, laatste zin van het Reglement van Orde weg te laten (vroeger artikel 28, punt 1, laatste zin). Zij verantwoorden dit met te stellen dat uit de ervaring is gebleken dat de afgevaardigde van de bij artikel 29, punt 1, laatste zin voorziene „niet-vertegenwoordigde fracties” in praktijk nog niet aan de werkzaamheden van het Bureau deelnamen.

Ter stemming gelegd wordt dit amendement eenparig aangenomen.

De Voorzitter stelt dan de vraag of na deze bespreking in het algemeen en de aanneming van dit amendement in het bijzon-

der, er wordt aangedrongen opdat artikel 1 van het voorliggend voorstel tot wijziging van het Reglement van Orde nog ter stemming zou worden gelegd.

De hoofdindieners van het voorstel antwoordt hierop dat dit niet het geval is, op voorwaarde dat de materies feitelijk en juridisch zullen worden gesplitst.

De Voorzitter stelt dan de vraag of dit in zijn geest betekent dat inzake quaesturaangelegenheden de fractievoorzitters de vergadering zouden moeten verlaten.

Hierop antwoordt de hoofdindieners ontkennend.

Een lid herinnert er dan nog aan dat de agenda in feite nu ook reeds twee verschillende luiken telt, met name enerzijds een politiek luik en anderzijds een luik inzake beheersaangelegenheden. Dit zou in de toekomst zo blijven.

Tenslotte voegt hetzelfde lid eraan toe dat in praktijk afzonderlijk van het Bureau nu ook reeds drie secretarissen en één ondervoorzitter zich specifiek met de personeelsaangelegenheden bezig houden. Daarenboven heeft men ervoor gezorgd dat de vier politieke fracties hier vertegenwoordigd zijn.

De Voorzitter meent dan te mogen vaststellen dat inzake quaesturaangelegenheden (zuivere bureaupunten) de fractievoorzitters zich in de discussie kunnen mengen, maar geenszins stemgerechtigd kunnen zijn.

Op vraag van de Voorzitter verklaren de commissieleden het duidelijk eens te zijn dat de fractievoorzitters inzake quaesturaangelegenheden adviserend kunnen optreden.

De hoofdindieners verklaart dan te hebben begrepen dat er een unaniem akkoord bestaat om de werkzaamheden zowel van een „politiek luik” als van een „beheersluik” te voorzien.

Een lid verklaart dan nog de mening te zijn toegedaan dat gescheiden vergaderingen de tegenstellingen tussen fractievoorzitters en Bureauleden alleen maar zouden kunnen vergroten. Fractievoorzitters en Bureauleden hebben immers andere belangen.

Tenslotte wordt unaniem het volgende overeengekomen.

1. Wat het Bureau en het uitgebreid Bureau betreft wordt op het vlak van het reglement de huidige toestand ongewijzigd gelaten.

Dit impliceert dat het in artikel 7 van het Reglement van Orde voorziene uitgebreid Bureau blijft bestaan.

2. Bureau en uitgebreid Bureau vergaderen samen. De agenda wordt opgesteld volgens een dubbel luik :

- a) een luik „quaesturaangelegenheden” ;
- b) een luik „wetgevend werk”.

3. Voor alle problemen wordt vooreerst tussen Bureauleden en fractievoorzitters naar een consensus gestreefd. Indien geen consensus kan worden bereikt zal tot de stemming worden overgegaan. Deze stemmingen zullen als volgt plaatsgrijpen :

a) voor quaesturaangelegenheden zijn alleen de Bureauleden stemgerechtigd (acht stemgerechtigden) ;

b) voor politieke en wetgevende aangelegenheden stemmen de Voorzitter en de ondervoorzitters van de Vlaamse Raad samen met de (vier) fractievoorzitters.

De hoofddiener verklaart dan met deze in het verslag duidelijk op te nemen overeenkomst genoeg te nemen.

De Verslaggever,

A. DIEGENANT

De Voorzitter,

J. PEDE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Enig artikel

De laatste zin van punt 1 van artikel 29 van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad wordt weggelaten.
